

Gedragprotocol Sint Leonardusschool

2025-2026

Samen op weg...

Inleiding

Dit is het gedragsprotocol van de Sint Leonardusschool. Ons doel is om een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving te bieden waarin alle leerlingen zich geaccepteerd en gewaardeerd voelen. Dit document dient als leidraad voor het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van pesten binnen onze schoolgemeenschap. Door duidelijke gedragsregels en een vastomlijnde aanpak tegen pesten, streven we ernaar een omgeving te creëren waarin iedereen zich kan ontwikkelen en ontplooien zonder angst of uitsluiting.

Bij de Sint Leonardusschool staat de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen centraal. We geloven in leren en presteren in een sfeer van wederzijds respect en veiligheid. Daarom leggen we in dit protocol vast hoe we gewenst gedrag stimuleren en hoe we omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Door de samenwerking tussen leerlingen, ouders en leerkrachten te versterken, zorgen we ervoor dat iedereen zich gehoord en gesteund voelt.

Dit protocol beschrijft de gezamenlijke inzet van de school, leerlingen, ouders en het team om actief een veilige, pestvrije en respectvolle schoolcultuur te bevorderen.

Ouders zijn de eerste verantwoordelijken voor de opvoeding van hun kind. Bij het kiezen voor RKBS Sint Leonardusschool, sluiten ouders aan bij het geheel van afspraken van de school. Door uw kind in te schrijven op de RKBS Sint Leonardusschool, gaat u akkoord met de inhoud van dit protocol.

Gedragprotocol Sint Leonardusschool

Een gedragsprotocol dient meer te zijn dan een reglement van orde, meer dan een opsomming van mogen en niet mogen, moeten en niet moeten. Het gedragsprotocol dient leerlingen te helpen, te leren omgaan met gedrag, gewenst en ongewenst. Het dient om alle betrokkenen zich er bewust van te maken dat gedrag beïnvloedbaar is, dat het niet een statisch iets is, maar resultaat van een voortdurend proces van omgaan van mensen met elkaar. Gedrag in dienst van het bereiken van de normen, waarden en doelstellingen van onze school. Dit protocol moet duidelijkheid geven aan alle betrokkenen, zodat men weet waar men aan toe is. Omdat scholen steeds meer leerlingen met speciale zorg hebben (inclusie), moeten we een zo efficiënt en effectief mogelijke leerling-zorgstructuur realiseren. De zorgstructuur is duidelijk en hanteerbaar voor de zorg rondom gedrag. Bij elke stap in de zorgstructuur staat wie erbij betrokken is en wat er van hem of haar wordt verwacht. De directie wordt goed op de hoogte gehouden van de acties en ontwikkelingen. Het leerling-administratie- en volgsysteem 'Parnassys' wordt gebruikt om de zorg die een leerling nodig heeft beter af te kunnen stemmen en om afspraken vast te leggen. Het gedragsprotocol bestaat uit een algemeen stuk over regels en afspraken.

Op de Sint Leonardusschool werken wij sinds augustus 2024 met de methode Leren en Leven voor sociaal-emotioneel leren. Op de St. Leonardusschool geven wij les aan de hand van de technieken van Teach like a Champion 3.0 waarmee we onze leerlingen laten excelleren. We gebruiken het boek als een bibliotheek om technieken in te zetten in de klas. Tevens hebben wij met elkaar afspraken gemaakt over welk gedrag wij willen zien op school.

De vijf basisprincipes van Teach like a Champion zijn:

1. Wie cognitieve structuren wil begrijpen, moet werken aan het langetermijngeheugen en het kortetermijngeheugen leren managen.
2. Met goede gewoontes leer je sneller.
3. Waar leerlingen aandacht aan schenken, leren ze.
4. Motivatie is iets gemeenschappelijks.
5. Om goed te kunnen lesgeven, is een band met je leerlingen noodzakelijk.

Visie op gedrag

De Sint Leonardusschool heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Dit kan alleen als het leer- en ontwikkelingsklimaat prettig is en zowel kinderen als leerkrachten zich op hun gemak voelen. Op die manier kan het klimaat een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de kinderen bij ons op school.

In dat klimaat spelen ouders, kinderen en het onderwijzend personeel ieder hun eigen rol. Dat betekent dat alle drie de spelers ook een bijdrage kunnen leveren aan het tot stand komen van een optimaal veilig pedagogisch klimaat. We streven ernaar dat onze school een veilige school is voor kinderen en leerkrachten. Veilig wil zeggen dat je erop kunt vertrouwen dat je elkaar de ruimte geeft en elkaar respecteert en dat iedereen zich op zijn gemak voelt. Om het welbevinden van iedereen te bereiken, besteden we zorg aan de omgang tussen de kinderen onderling en hun relatie met de leerkracht.

In principe is de school niet verantwoordelijk voor wat er zich buiten schooltijd afspeelt. Echter in de praktijk blijkt, dat wanneer dit de klas binnenkomt je er als leerkracht wel iets mee moet doen. In de kwaliteitskaart staat beschreven dat we graag zien dat leerkrachten de regie nemen in het oplossen van pestproblematiek dat je klas inkomt en niet de ouders. Daar de ontwikkeling van de kinderen een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van ouders en school, zullen we, indien dat nodig is voor de ontwikkeling van het kind, een appèl op de ouders doen.

We zorgen voor duidelijke schoolregels en we leren kinderen hoe ze met elkaar en de leerkrachten om moeten gaan. Ook leerkrachten moeten zich veilig voelen op school.

Dat betekent dat we niet accepteren dat het gevoel van veiligheid van de leerkracht bedreigd wordt door gedrag van kinderen of ouders. Leerkrachten respecteren de mening en visie van ouders en/of familie, maar op school bepalen de leerkrachten het klimaat. We accepteren niet dat anderen de veiligheidsgevoelens van leerkrachten verminderen. Andersom geldt natuurlijk ook dat leerkrachten zich houden aan de schoolregels.

Geen enkele vorm van grensoverschrijdend gedrag wordt geaccepteerd. Er worden dan passende maatregelen genomen. Deze kunnen uiteindelijk resulteren in een schorsing of verwijdering.

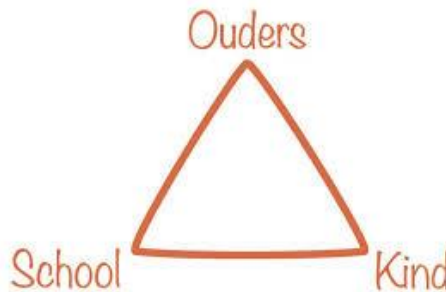
Preventieve activiteiten

1. In de eerste zes weken van het schooljaar behandelen we de 'Gouden Weken'. In deze weken hebben we vooral oog voor groepsvorming. Na de kerstvakantie staan de 'Zilveren Weken' weken centraal.
2. Wij gebruiken voor de sociaal-emotionele ontwikkeling de methode Leren en Leven.
3. Wij gebruiken Hart en Handen als leerlingvolgsysteem voor de sociale ontwikkeling
4. Wij nemen een Sociogram af om inzicht te krijgen in sociale relaties en een korte vragenlijst om veiligheid te meten in de groep.
5. Wij gebruiken Hemel en Aarde als methode voor levensbeschouwelijke vorming.
6. Groepsposters met de schoolregels en klassenafspraken hangen door de hele school en in de klassen.
7. Leerlingen worden voorbereid op uitzonderlijke situaties (hoe gedraag je je?)
8. In de klas wordt er veel samengewerkt met (schouder)maatjes. Hierdoor leren de kinderen van en met elkaar.
9. Wij hebben een protocol sociale veiligheid leren en leven; van pesten naar samenwerken.
10. De directie/kwaliteitscoördinatoren/gedragsspecialisten doen regelmatig klasbezoeken en denken mee met leerkrachten.

11. De gedragsspecialisten/kwaliteitscoördinator zorgen ervoor dat het gedragsprotocol levend gehouden wordt binnen de school door het regelmatig te bespreken tijdens studiedagen en in teamoverleggen.

Voorwaarden scheppen: Verwachtingen van en naar elkaar

Ouders kunnen van ons verwachten dat wij een positieve grondhouding hebben naar alle ouders en leerlingen. Andersom verwachten wij dat ook van ouders. Een probleem kan altijd ontstaan, maar we proberen dit in een zo vroeg mogelijk stadium uit te praten. Om het veiligheidsgevoel van leerlingen, dat in onze kernwaarden is omschreven, te kunnen bieden hebben we de volgende verwachtingen naar elkaar toe in een driehoeksverhouding:

Het gedrag van leerkracht, ouders en leerling

Ook voor ouders en teamleden gelden de algemene gedragsafspraken, zoals opgesteld in dit gedragsprotocol. Iedereen moet zich veilig voelen bij ons op school. We verwachten niet alleen van kinderen, maar ook van volwassenen dat zij zich inzetten voor een prettig leef- en leerklimaat. Openheid en respect voor elkaar vinden wij erg belangrijk!

Een medewerker van de Sint Leonardusschool:

- ... staat open voor een gesprek met ouders. De medewerker zal de afspraken die voortvloeien uit gesprekken met ouders ook noteren in het leerlingvolgsysteem;
- houdt ouders op de hoogte van gedrag en leerresultaten van de leerling;
- ... is een rolmodel;
- ... praat met respect over leerlingen, ouders en collega's;

- ... voelt zich verantwoordelijk voor medewerkers in opleiding.

Een ouder (of verzorger) op de Sint Leonardusschool:

- ... is open naar leerkrachten toe. Dat wil zeggen dat hij of zij de leerkracht tijdig op de hoogte stelt van belangrijke zaken en bij onduidelijkheden vragen stelt rondom de leerling; eerst het gesprek met de leerkracht, voordat directie wordt ingeschakeld.
- ... staat achter de gedragsregels van de school en houdt zich hier binnen de school aan om zo ook een goed voorbeeld naar de leerlingen en andere ouders toe te zijn;
- ... praat met respect over de medewerkers van de school;
- ... wanneer dit respect niet 'echt' wordt gevoeld, probeert de ouder dit bespreekbaar te maken met de desbetreffende medewerker;
- ... praat met respect over andere ouders en leerlingen;
- ... respecteert het privéleven van de medewerker en spreekt deze binnen werktijd (ma-vr 8.00 - 16.30 uur) aan. Voor een gewenst gesprek over de ontwikkeling van de leerling wordt vooraf een afspraak gemaakt.

Een leerling op de Sint Leonardusschool houdt zich aan:

Gedragsregels voor in de klas

1. We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten: Dit zorgt ervoor dat iedereen de kans krijgt om te praten en gehoord te worden.
2. We steken onze hand op als we iets willen zeggen: Zo zorgen we voor rust in de klas en respecteren we de leerkracht en medeleerlingen.
3. We blijven op onze plek zitten tijdens de les: Dit helpt om te zorgen voor een rustige leeromgeving.
4. We gebruiken een zachte stem binnen: Om ervoor te zorgen dat het in de klas rustig blijft.

5. We werken netjes en zorgen goed voor ons materiaal: We willen dat onze boeken, schriften en spullen lang meegaan.

Gedragsregels voor op het schoolplein

1. We spelen samen en sluiten niemand uit: Iedereen hoort erbij en mag meedoen.
2. We gebruiken onze handen en voeten om te spelen, niet om te vechten: Zo blijft het veilig voor iedereen.
3. We zorgen dat we netjes opruimen na het spelen: Zo houden we het schoolplein schoon en netjes.
4. We luisteren naar de leerkrachten en volgen hun aanwijzingen op: Voor een veilige en prettige omgeving voor iedereen.

Gedragsregels voor in de gangen en algemene ruimtes

1. We lopen rustig en stil door de gangen: Rennen doen we buiten. Zo voorkomen we ongelukken.
2. We houden de gangen netjes en gooien afval in de prullenbak: Een schone school is fijn voor iedereen. Jassen tassen hangen netjes aan de kapstok.
3. We praten zacht tijdens het werken in de gang: Om andere klassen niet te storen tijdens hun les.
4. We hebben een vaste rij en lopen stil door de gangen: Om andere klassen niet te storen.

Gedragsregels voor digitaal gedrag (bij gebruik van tablets/computers)

1. We gaan respectvol om met elkaar, ook online: Niet pesten of nare opmerkingen maken.
2. We gebruiken de apparaten alleen voor schoolwerk: Geen spelletjes of ongepaste websites tijdens de les.
3. We zorgen goed voor de apparaten: Geen eten of drinken bij de computers/tablets en voorzichtig omgaan met het materiaal.

Algemene gedragsregels

1. We zijn verantwoordelijk voor ons eigen gedrag.
2. We groeten elkaar iedere ochtend.
3. We nemen verantwoordelijkheid voor wat we doen en zeggen.
4. We dragen bij aan een positieve sfeer.
5. We zijn behulpzaam en ondersteunen elkaar waar mogelijk.
6. We werken samen en sluiten niemand buiten.
7. We hebben een positieve houding en geven niet op bij tegenslagen.
8. We zijn vriendelijk en behulpzaam voor elkaar: We zeggen als het nodig is "alsjeblieft" en "dank je wel" en helpen elkaar waar we kunnen.
9. We respecteren elkaars eigendommen: We blijven van de spullen van anderen af, tenzij we toestemming hebben.
10. We lossen conflicten rustig en samen op: We praten eerst met elkaar en vragen een leerkracht om hulp als dat niet lukt.
11. We behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden.
12. We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten.
13. We gebruiken vriendelijke woorden en vermijden schelden, pesten of bedreigen.
14. Mobiele telefoons en smartwatches mogen buiten schooltijd buiten het schoolterrein aan.

Signaleren en handelen

Het kan een keer gebeuren dat een kind gecorrigeerd moet worden, ook al ligt de nadruk op het voorkomen van ongewenst gedrag. Ongewenst gedrag kan in zwaarte

zeer variëren, bijvoorbeeld van een ruzietje op het schoolplein tot het stelen van andermans spullen, het eten van kauwgom tot het structureel pesten van klasgenoten. Ongewenst gedrag is daarom verdeeld in vijf treden, bij iedere categorie horen specifieke verplichte acties en mogelijke acties. Per situatie wordt dit bekeken, zodat er maatwerk geleverd wordt waarbij er gekeken wordt naar de leerling. Daarnaast worden de ouders op de hoogte gebracht.

Voorbeelden gedragstreden

Trede 0: gewenst gedrag

Trede 1: opdrachten niet uitvoeren, medeleerling of leerkracht uitlachen, af en toe negatief gedrag vertonen, niet luisteren naar docenten en aanstootgevende kleding dragen.

Trede 2: herhalend storend gedrag, regelmatig te laat komen, verbale of fysieke agressie, vuurwerk mee naar school nemen, beledigende taal gebruiken (ook online), spullen meenemen van school of van een ander, vernielen van spullen van school of van een ander, herhalend overtreden van de schoolregels en discriminerende opmerkingen maken.

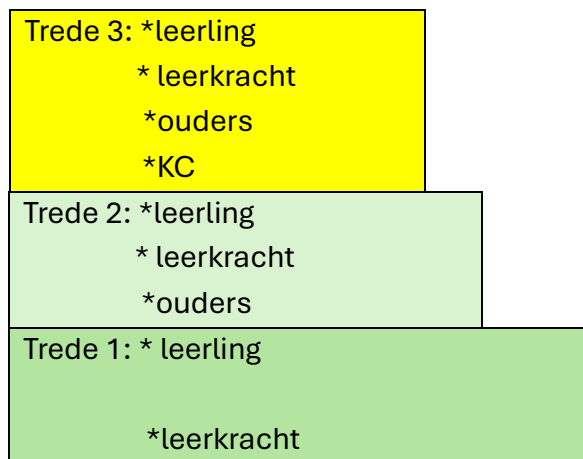
Trede 3: herhalend verstoren van de les, herhalend lastigvallen van medeleerlingen, herhalend leerkracht uitlachen, grote sociale onveiligheid veroorzaken terugkerend verbaal of fysiek geweld en het weigeren van het verlaten van de les, weglopen.

Trede 4: herhalend te laat komen, geweld of agressie tegen personeel, vuurwerk afsteken, niet luisteren naar docenten en ongewenst mobielgebruik.

Trede 5: ernstig handelingsverlegenheid van de school, ernstig verbaal of fysiek geweld, bedreigen, wapen aan medeleerling of personeel, zie schorsingsprotocol.

Trede 5: * leerling
*leerkracht
* ouders
* KC
* directie

Trede 4: *leerling
* leerkracht
*ouders
*KC

Handelen leerkracht

Het is van belang om te onthouden dat gedrag altijd een oorzaak heeft. In een aanpak van het gedrag moet er alleen al daarom oog zijn voor het kind als individu. Straffen en belonen, veelgebruikte technieken om gedrag te sturen, werken bijvoorbeeld niet altijd: niet ieder kind is daar even gevoelig voor. Ook het temperament van het kind heeft invloed op de aanpak van storend gedrag. Verder spelen kindfactoren als de intelligentie en executieve functies een belangrijke rol. Dat kan zijn omdat deze bijdragen aan de oorzaak van het storend gedrag (een kind heeft veel moeite met de lesstof of de lesstof is niet uitdagend genoeg en gaat daarom een ander irriteren), alsook aan het vermogen om te gaan met de schoolregels en autoriteit (een kind met een zwak werkgeheugen heeft bijvoorbeeld meer moeite om regels te onthouden en daarmee op te volgen).

Omdat eenzelfde aanpak niet voor ieder kind werkt, is het belangrijk om het sociaal storend gedrag aandachtig te analyseren. Waar komt het gedrag vandaan, in welke situaties doet het zich vaak voor? Welke patronen herken je, hoe draag jij daaraan bij? Wat zijn de mogelijkheden van het kind? Geef je het kind wel een competent gevoel in de groep? En dan: wat heeft het kind nodig? Soms hebben leerlingen baat bij hulp met het leren oplossen van sociale probleemsituaties, andere kinderen leren graag meer over boosheid en hoe met gevoelens om te gaan. In bijna alle gevallen heeft de leerling iets van jou als leerkracht nodig.

Het is minstens zo belangrijk om te reflecteren op jouw eigen gedrag en gevoelens in de klas. Als leerkracht heb je daarmee veel invloed op het gedrag van leerlingen en kun je proactief handelen. De manier waarop je opdrachten geeft, kan bijvoorbeeld het verschil maken of het kind wel of geen storend gedrag vertoont. Positieve, voor het kind haalbare opdrachten leiden bijvoorbeeld veel minder vaak tot conflicten dan negatieve overvraging. Het klimaat moet daarbij aan bepaalde voorwaarden voldoen.

NA reactie van het kind kun je als leerkracht net zo goed verschil maken. Wanneer moet je complimenten geven, belonen, wanneer juist niet reageren of een time-out geven? Vraag een collega eens mee te kijken (Lessonstudy leent zich hier goed voor) of vraag de kwaliteitscoördinator/gedragsspecialist om advies/mee te kijken. Moet er een specialist uit het Speciaal Onderwijs vanuit expertise gevraagd worden om mee te denken of mee te kijken?

Tot het systeem behoor jij niet alleen zelf, als leerkracht van een leerling, ook ouders en eventuele hulpverlening moeten worden meegenomen in de aanpak van sociaal storend gedrag. Samenwerking staat daarbij centraal. Maar om die samenwerking te bereiken is er vaak al veel nodig: het leren omgaan met wederzijds kritiek, eerlijk met elkaar in gesprek durven gaan en eensgezindheid bereiken over prioriteiten. Het maken van een plan van aanpak waar ieder zich in kan vinden, is niet altijd makkelijk. Het meenemen van de juiste wetenschappelijke en theoretische kennis, helpt je daarbij. Het belangrijkste uitgangspunt is dat ouders het goed doen als ze dat kunnen. Ouders die niet het beste voor hebben met hun kind(eren) vormen de uitzondering op de regel. Iedere opvoeder heeft kwaliteiten en weet vaak zelf wat goed werkt in de opvoeding van zijn kind. Wanneer je je bewuster wordt van je eigen talenten en vaardigheden, ontdek je meer mogelijkheden. Zo ontstaat er ook meer ruimte voor creatieve oplossingen voor problemen.

Stapsgewijze aanpak om gedrag effectief aan te pakken

Bij negatief gedrag in de klas is het belangrijk voor een leerkracht om gestructureerd te handelen. Een stapsgewijze aanpak helpt om het gedrag effectief aan te pakken en zorgt voor duidelijkheid en consequentie. Hieronder staan de stappen beschreven die een leerkracht kan volgen bij negatief gedrag in de klas:

Stap 1: Observeer het gedrag

1. Blijf rustig:

Zorg ervoor dat je kalm blijft en geen emotionele reactie geeft op het gedrag.

2. Observeer het gedrag:

Bekijk wat er precies gebeurt, welke leerlingen betrokken zijn en in welke context het gedrag zich voordoet. Probeer te achterhalen wat de mogelijke oorzaak is (bijvoorbeeld verveling, onbegrip of aandacht zoeken).

Stap 2: Waarschuwen en benoemen

1. Benoem het gedrag:

Spreek de leerling rustig en duidelijk aan. Benoem het negatieve gedrag dat je ziet (bijv. "Ik zie dat je steeds door de klas roept").

2. Geef een waarschuwing:

Geef een duidelijke waarschuwing en vertel wat het gewenste gedrag is (bijv: Ik wil dat je je vinger opsteekt). Laat de leerling weten wat er zal gebeuren als het gedrag doorgaat (bijv. "Dit is je waarschuwing. Als je blijft roepen, moet je even apart zitten").

3. Herinner aan de regels:

Verwijs naar de eerder afgesproken gedragsregels en leg kort uit waarom deze belangrijk zijn.

Stap 3: Actie ondernemen bij aanhoudend negatief gedrag

1. Pas een passende consequentie toe:

Als het gedrag doorgaat, voer dan de aangekondigde consequentie uit. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

- Verplaatsen in de klas:

De leerling tijdelijk apart laten zitten om de situatie te kalmeren.

- Time-out:

De leerling een korte time-out geven om tot rust te komen.

- Gesprek na de les:

Bespreek het gedrag en de mogelijke oplossingen met de leerling na de les.

2. Blijf consequent:

Voer de consequenties consistent uit, zodat de leerling weet dat negatief gedrag altijd een reactie oplevert.

Stap 4: Reflectie en herstel

1. Reflecteer met de leerling:

Bespreek na de les het gedrag met de leerling. Laat de leerling vertellen wat er gebeurde en waarom het gedrag niet wenselijk is. Laat hem/haar ook nadenken over hoe het de volgende keer anders kan.

2. Bied herstel mogelijkheden:

Geef de leerling de kans om het goed te maken, bijvoorbeeld door excuses aan te bieden of de situatie recht te zetten.

3. Complimenteer positief gedrag:

Laat merken wanneer de leerling het goed doet. Geef complimenten wanneer de leerling de gedragsregels naleeft, om positief gedrag te versterken.

Stap 5: Documenteren en verder ingrijpen (indien nodig)

1. Houd notities bij in Parnassys:

Noteer incidenten van negatief gedrag en hoe je daarop gereageerd hebt. Dit kan nuttig zijn bij eventuele gesprekken met ouders of collega's.

Negatief gedrag blijft, wat doen we nu?

Wanneer negatief gedrag aanhoudt ondanks eerdere interventies, is een gestructureerd en individueel plan nodig om het gedrag aan te pakken. Dit plan richt zich op het analyseren van het gedrag, het opstellen van doelstellingen en interventies, en het evalueren van de voortgang. Hier volgt een stappenplan voor het aanpakken van blijvend negatief gedrag:

Stap 1: Analyse van het gedrag

1. Identificeer het probleemgedrag:

Beschrijf het negatieve gedrag duidelijk en specifiek (bijv. "schelden in de klas" in plaats van "niet luisteren").

2. Observeer de omstandigheden:

Noteer wanneer het gedrag voorkomt (tijdstip, les, situaties), hoe vaak, en welke factoren het gedrag lijken uit te lokken (triggers).

3. Onderzoek de oorzaken:

Probeer te achterhalen waarom het gedrag optreedt. Mogelijke oorzaken kunnen zijn: aandacht zoeken, frustratie, verveling, problemen thuis, leerproblemen, of sociale problemen.

Stap 2: Bespreek het gedrag met de kwaliteitscoördinator

Opstellen van een individueel gedragsplan

1. Stel SMART-doelen op:

Formuleer doelen die Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden zijn. Bijvoorbeeld: "De leerling zal gedurende een week maximaal één keer per dag door de klas roepen."

2. Bepaal passende interventies:

Kies interventies die gericht zijn op het verminderen van het negatieve gedrag en het versterken van positief gedrag. Denk aan:

- Gedragsveranderingsplan: Maak afspraken met de leerling waarin het gewenste gedrag en de gevolgen (positief en negatief) bij naleving of overtreding worden beschreven.

- Beloningssysteem:

Gebruik een beloningssysteem (bijv. stickers, complimenten) om positief gedrag te stimuleren.

- Aanpassingen in de klasomgeving: Creëer een rustige plek, gebruik visuele ondersteuning, of pas de instructiestijl aan om aan de behoeften van de leerling te voldoen.

Stap 3: Implementatie van het gedragsveranderingsplan

1. Communiceer het plan met de leerling:

Leg het plan uit aan de leerling op een positieve manier en zorg ervoor dat hij/zij begrijpt wat er van hem/haar wordt verwacht. Betrek de leerling bij het opstellen van het plan indien mogelijk.

2. Informeer ouders en betrokkenen:

Besprek het gedragsplan met de ouders en eventuele andere betrokkenen (bijv. Kwaliteitscoördinator/gedragsspecialist/directie). Zorg dat iedereen op de hoogte is van het plan.

3. Pas het plan consequent toe:

Voer de interventies en afspraken dagelijks uit. Zorg ervoor dat de leerling weet wanneer hij/zij positief gedrag vertoont en geef direct feedback.

Stap 4: Monitoren en evalueren

1. Houd Parnassys bij:

Documenteer dagelijks het gedrag van de leerling, zowel positieve als negatieve gebeurtenissen. Noteer welke interventies effectief zijn geweest. Houdt het feitelijk.

2. Evalueer regelmatig:

Plan wekelijkse of tweewekelijkse evaluatiemomenten om de voortgang te bespreken. Betrek hierbij de leerling, ouders en eventueel andere betrokkenen.

3. Pas het plan aan indien nodig:

Als het gedrag niet verbetert, overweeg dan andere interventies of een bijstelling van de doel(en).

Stap 5: Extra ondersteuning indien nodig

1. Schakel externe hulp in:

Als het gedrag aanhoudt ondanks het plan, overweeg dan externe ondersteuning, zoals schoolmaatschappelijk werk, een expert uit het speciaal onderwijs, een schoolpsycholoog, gedragsdeskundige of jeugdzorg. Deze specialisten kunnen helpen bij het opstellen van een intensiever plan.

Wanneer het gedrag van een leerling op de basisschool onhoudbaar wordt en reguliere maatregelen niet effectief zijn, is het belangrijk om snel en gestructureerd in te grijpen. Hieronder volgt een stappenplan voor het aanpakken van onhoudbaar gedrag, inclusief de inschakeling van een schoolbegeleider en andere betrokkenen.

Een schoolbegeleider kan helpen bij het analyseren van het gedrag, adviseren over aanvullende interventies, en helpen bij de aanvraag van extra ondersteuning (bijv. een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs).

Organiseer een multidisciplinair overleg

Betrek de schoolbegeleider, leerkracht, kwaliteitscoördinator, ouders, en eventuele andere specialisten (bijv. maatschappelijk werk, jeugdarts) bij het overleg om een gezamenlijk plan van aanpak te maken.

Intensivering van de aanpak

Bied extra ondersteuning in de klas: Overweeg extra begeleiding zoals een onderwijsassistent of een tijdelijke plaatsing in een kleinere groep als dat mogelijk is. Pas het lesprogramma aan: Maak aanpassingen in het lesprogramma of stel een alternatieve dagindeling op om aan de specifieke behoeften van de leerling te voldoen.

Start individuele begeleiding buiten de klas: Denk aan sociale vaardigheidstraining, therapie of een programma gericht op gedragsregulatie, uitgevoerd door een externe specialist.

Overweeg verwijzing naar speciaal onderwijs

Onderzoek de mogelijkheden voor speciaal onderwijs (SO): Als het gedrag dermate ernstig is dat het regulier onderwijs niet meer toereikend is, kan plaatsing in het speciaal onderwijs overwogen worden.

Vraag een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan: In samenwerking met de schoolbegeleider en ouders kan een TLV worden aangevraagd, die nodig is voor plaatsing in het speciaal onderwijs.

Bereid de leerling en ouders voor op de overgang: Zorg voor een geleidelijke overgang en maak duidelijke afspraken over de ondersteuning die de leerling blijft ontvangen.

Evaluatie en nazorg

Evalueer het traject regelmatig: Blijf de voortgang monitoren, ook als de leerling is doorverwezen naar een andere vorm van onderwijs.

Onderhoud contact met betrokkenen: Zorg dat er contact blijft tussen de leerkracht, ouders, en externe begeleiders om de voortgang te bespreken en bij te sturen waar nodig.

Bied nazorg aan de leerling en klasgenoten: Zorg dat de rest van de klas ook ondersteuning krijgt als het onhoudbare gedrag een impact heeft gehad op de groepsdynamiek.

Schorsen en verwijderen op de Sint Leonardusschool

Een basisschool kan overgaan tot schorsing of verwijdering van een leerling als het gedrag zodanig ernstig is dat het niet meer binnen de reguliere onderwijssetting kan worden aangepakt. Dit zijn enkele mogelijke redenen voor schorsing of verwijdering:

1. Fysiek geweld tegen medeleerlingen of personeel: Als een kind herhaaldelijk of ernstig fysiek geweld gebruikt (bijv. slaan, schoppen, bijten), waardoor de veiligheid van anderen in gevaar komt.
2. Bedreiging of verbaal geweld: Dreigen met geweld of voortdurend verbaal agressief gedrag naar medeleerlingen of medewerkers, zoals schelden, beledigen, of racistische uitlatingen.
3. Herhaald storend gedrag ondanks eerdere interventies: Als een kind systematisch het onderwijsproces verstoort en eerdere maatregelen (bijv. gedragsplannen, gesprekken) niet hebben geleid tot verbetering.
4. Vernieling van eigendommen: Opzettelijke vernieling van schoolmateriaal, eigendommen van anderen, of ernstige schade aan het schoolgebouw.
5. Bezitten of gebruiken van verboden middelen: Het op school hebben of gebruiken van verboden middelen, zoals, tabaksartikelen, drugs, alcohol, of wapens.
6. Structureel ongehoorzaam gedrag: Herhaaldelijk en opzettelijk weigeren om instructies van de leerkracht op te volgen, wat leidt tot een onveilige of onwerkbare situatie in de klas.
7. Pesten of cyberpesten: Bij ernstige en aanhoudende gevallen van pesten, inclusief cyberpesten, waarbij de veiligheid en het welzijn van andere leerlingen ernstig wordt geschaad.
8. Diefstal of andere strafbare feiten: Betrokken zijn bij diefstal of andere strafbare feiten binnen de schoolomgeving.

Schorsing of verwijdering wordt doorgaans beschouwd als een laatste redmiddel, nadat andere interventies zijn geprobeerd. Er moet altijd zorgvuldig worden afgewogen of deze maatregelen passend en proportioneel zijn.

Hoe om te gaan met kinderen die weglopen?

Schoolleiders worden soms geconfronteerd met kinderen die weglopen. Het gebeurt dat kinderen weglopen door een incident in de klas, vaker nog is de aanleiding een gebeurtenis op de speelplaats. Kinderen moeten altijd weten waar ze terecht kunnen als ze zich onveilig voelen. Weglopen mag nooit een concurrerend alternatief zijn. Weglopen veroorzaakt bij direct betrokkenen vaak een grote mate van consternatie. Dat is begrijpelijk vanwege de impact die het weglopen kan hebben. Het moedwillig weglopen van kinderen kan niet worden geaccepteerd, noch worden gedoogd. Ouders en school moeten hun uiterste best doen dergelijk gedrag te voorkomen en te ontmoedigen.

Uit kwalitatief onderzoek blijkt dat duidelijke afspraken maken met kinderen over wegloupgedrag goed mogelijk is en heel vaak leidt tot het gewenste gedrag. Absolute voorwaarde is wel dat het kind het alternatief als duidelijk beter inschat /ervaart dan weglopen. Om dit te bewerkstelligen moet het de kinderen duidelijk zijn dat ze altijd op het terrein van de school moeten blijven. Daarnaast is het belangrijk dat de kinderen zich ervan vergewissen waar hun juf of meester is. Zij moeten hem of haar in de gaten houden teneinde hun veiligheid te vergroten. Als je wegloopt zorg je ervoor dat de juf of meester niet voor je kan zorgen. Ook verstoppert is een vorm van onttrekken aan toezicht. Daarnaast moet duidelijk worden gemaakt dat kinderen, als ze problemen hebben met andere kinderen, de leerkracht of anderszins, terecht kunnen bij de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is vermeld in de schoolgids en op de website.

Indien een kind desondanks is weggelopen, dan dient de leerkracht als volgt te handelen:

Stap 1 De leerkracht gaat niet zelf achter het kind aan;

Stap 2 De leerkracht meldt de directie (of vervanger van) om welk(e) kind(eren) het gaat;

Stap 3 De leerkracht blijft bij de eigen groep of draagt toezicht over aan een beschikbare collega. De groep wordt niet alleen gelaten;

Stap 4 Na overleg met de directie (of vervanger van) wordt bepaald wie er eventueel achter de wegloper(s) aan gaat.

Stap 5 De directie (of vervanger van) brengt ouders op de hoogte;

Stap 6 De directie (of vervanger van) informeert de politie;

Als het kind terug is:

Stap 7 Na overleg met de directie (of vervanger van) en ouders neemt de leerkracht een beslissing over eventuele vervolgmaatregelen;

Stap 8 De leerkracht meldt de leerling aan bij het zorgteam;

Stap 9 De leerkracht maakt een verslag voor het leerling-dossier in Parnassys;

Kinderen zijn medeverantwoordelijk voor hun veiligheid. De school kan veel bieden aan veiligheid, maar kan niets garanderen als kinderen zich (soms gelegitimeerd door hun ouders) onttrekken aan dat toezicht. Uiteraard wordt altijd met het kind gezocht naar de oorzaak van het weglooptgedrag. Kinderen die hun weglooptgedrag blijven herhalen kunnen in aanmerking komen voor passende maatregelen. De school moet zijn verantwoordelijkheid kunnen nemen en dient daarbij te worden ondersteund door de ouders. Regel is: al ben je nog zo boos, je blijft op het terrein van de school!